

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-6C/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615202498
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Szabo
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3615202498.25

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudcom JUDr. Eduardom Szabom v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. E. XXX/XX, zast.: Advokátska kancelária Valach, Kišac, s.r.o., IČO: 36 663 051, so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, proti žalovanému: F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., F. XXX/XX, zast.: JUDr. Pavol Trnka, advokát s IČO: 31 142 371, so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16, za účasti intervenienta: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 529,80€ s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 529,80€ od 08.09.2021 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia zamietal.
- III. Súd žalobu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 747 000,-€ s príslušenstvom zamietal.
- IV. Súd konanie v časti o zaplatenie 4 008,19€ s príslušenstvom zastavuje.
- V. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

(1.) Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 29.04.2015 domáhala zaplatenia náhrady bolestného, náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len ako „SSU“), náhrady nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania.

(2.) Okresný súd Partizánske v spore rozhodol rozsudkom č.k. 6C/221/2015-699 zo dňa 29.06.2021 tak, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom SSU 793,72 € s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. žalobu vo zvyšku o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol, výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nemajetkovej ujmy 3.000 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom IV. žalobu vo zvyšku o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy zamietol, výrokom V. žalobu v časti o zaplatenie vecnej škody vo výške 334,66 € zamietol, výrokom VI. konanie v časti o zaplatenie bolestného vo výške 18.273,50 € zastavil, výrokom VII. konanie v časti o zaplatenie SSU vo výške 18.491 € zastavil, výrokom VIII. konanie v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 750.000 € zastavil a výrokom IX. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok čo do výrokov V., VI., VII. a VIII. nadobudol právoplatnosť dňa 21.09.2021. Proti výrokom I., II., III., IV. a IX. rozsudku podali žalobkyňa a žalovaný v zákonnej lehote odvolanie.

(3.) O odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6Co/8/2022-832 zo dňa 27.01.2023 tak, že rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v bode 102. svojho odôvodnenia, odsek 8. uviedol, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom SSU sumu 1.323,52 €. Žalobkyňa si v záverečnej reči uplatnila len nárok na rozdiel medzi požadovanou a vyplatenou náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 793,72 € a nakoľko je súd viazaný žalobným návrhom, nemohol žalobkyni prisúdiť viac ako žiada a preto jej priznal náhradu SSU vo výške 793,72 €. Z vyššie uvedeného odôvodnenia tak nie je zrejmé, v akej výške súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni nárok titulom SSU za situácie, že výrok I. rozhodnutia je v rozpore s jeho odôvodnením. Preto je potrebné odstrániť procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý v časti uplatneného nároku na SSU vychádzal zo záverečnej reči žalobkyne, bez vecného odôvodnenia, pričom v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné. Z obsahu spisu, z písomných i ústnych podaní žalobkyne jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa si titulom SSU uplatnila celkovo sumu vo výške 37.821,60 € poukazom na závery znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Pamulom, ktorý priznal žalobkyni za SSU 1530 bodov: 1500 bodov podľa položky č. 253 vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy a 30 bodov položku č. 432a/ jazvy po operáciách, poraneniach do 30 cm², pri hodnote bodu 16,48 €, teda celkovo 25.214,40 €. Žalobkyňa si nárok navýšila o 50%, teda 37.831,60 €. Po čiastočnej úhrade zo strany intervenienta vo výške 18.491 € žalobkyňa zotrvala na zvyšnej časti vo výške 19.330,60 €, ktorú skutočnosť uviedla aj v záverečnej reči. Rovnako v záverečnej reči, v súlade so závermi znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Kollárom, si uplatnila výšku bodového ohodnotenia sumou 17,66 €. Pokiaľ súd prvej inštancie skonštatoval, že si žalobkyňa v rámci záverečnej reči uplatňuje len sumu 793,72 €, mal žalobkyňu vyzvať, v zmysle ust. § 123, § 142 ods. 1 CSP, na vyjadrenie, resp. svojím procesným úkonom mal súd prvej inštancie postupovať v zmysle ust. § 140 CSP. Zmena žaloby ako dispozičný procesný úkon strany môže mať formu podania (§ 123 CSP a nasl.), alebo môže byť urobená ako prednes strany na pojednávaní (§ 181 CSP). Ak sa zmena žaloby realizuje formou podania, do úvahy prichádza len písomná forma (§ 125 CSP). Pri odstraňovaní väd podania sa bude postupovať podľa § 129 CSP v spojení s § 123 ods. 2 CSP. Zákon však výslovne predpokladá (§ 142 ods. 1 CSP), že strana môže zmenu navrhnúť aj na pojednávaní, t. j. formou ústneho prednesu. Vtedy bude zmena žaloby súčasťou zápisnice o pojednávaní (§ 99 CSP), ak sa robí, alebo zvukového záznamu (§ 98 CSP). Súd posudzuje podanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), t. j. označenie podania stranou je irelevantné. V danom prípade súd prvej inštancie vychádzal zo záverečnej reči žalobkyne. Podľa § 140 CSP, zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo, a taktiež je to i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Za zmenu žaloby sa však nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Odvolací súd uvádza, že žaloba predstavuje dispozičný procesný úkon žalobkyne, tzn. realizuje sa výlučne podľa vôle osoby žalobkyne, bez možnosti, aby do tejto dispozície mohla zasiahnuť iná procesná strana, či samotný súd. O prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že zákon ustanovuje, že súd by mal o zmene žaloby rozhodnúť spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena žaloby navrhnutá. Uvedený postup má predovšetkým sledovať zrýchlenie a zhospodárnenie konania. V danom prípade je potrebné sledovať aj práva žalovaného, ktorý sa so zmenenou žalobou oboznámi na pojednávaní a pokiaľ ide o zložitú zmenu, nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby bezprostredne na pojednávaní na tento návrh reagoval. Ak žalovaný žiada primeraný čas na vyjadrenie k zmene žaloby, je potrebné, v záujme práva na spravodlivý proces, aby súd pojednávanie odročil a určil žalovanému primeranú lehotu na vyjadrenie. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného nepostupoval, preto úvahy pre priznanie SSU sú v tomto štádiu konania predčasné. Úlohou súdu prvej inštancie bude odstrániť zrejmé rozpory, a to výsluchom žalobkyne poukazom na obsah žaloby, písomné ako i ústne vyjadrenia a najmä záverečnú reč a ustáliť si uplatnenú výšku SSU. Súčasne riadne odôvodní priznanie bodového ohodnotenia (poukazom na záverečnú reč a uplatnenie bodového ohodnotenia) a vysporiada sa so všetkými námietkami vo vzťahu k SSU, tak ako to odvolací súd skonštatoval v bodoch 48., 49. svojho odôvodnenia. Odvolateľka namietala rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti zvýšenia náhrady za SSU, keď súd prvej inštancie nárok na zvýšenie SSU ako nedôvodný zamietol. Zdôraznila svoju invaliditu, mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za SSU v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je voľná. Súd musí dbať na to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za SSU súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí

(možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitne u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto otázky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že maximálne navýšenie o 50% je možné priznať len poškodeným s najťažšími následkami, keď zostanú pripútaní na lôžko, plne odkázaní na pomoc iných, ktorí nedokážu vykonávať ani základné životné úkony, sú plne izolovaní nielen od akéhokoľvek spoločenského, športového alebo kultúrneho života, ale aj od sexuálneho a citového života. Nakoľko je potrebné rozhodnúť o celom uplatnenom nároku a to o SSU ako i o zvýšení náhrady za SSU, pre procesné pochybenie súdu prvej inštancie v tejto časti odvolací súd uplatnený nárok (zvýšenie náhrady za SSU) nepreskúmaval. Napriek tomu však odvolací súd považuje za rozhodné uviesť, že úvahy súdu prvej inštancie, že invalidita žalobkyne sa po dopravnej nehode zvýšila len nepatrne a stále vykonáva tú istú pracovnú činnosť, teda nevzhladol priznanie zvýšenia náhrady za SSU, sú správne. V časti určenia výšky nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uzavrel, že nemal za preukázaný zásah do osobnostných práv žalobkyne, keď odliv klientov žalobkyne nebol v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Vychádzal však z tvrdenia žalobkyne na pojednávaní s uvedením, že „keby nevedeli, že je po nehode, tak chodí ako opitá“. Takýto prejav na verejnosti má negatívny dopad na pohľad verejnosti na žalobkyňu a tým aj na jej vážnosť a dôstojnosť, keďže ide o zásah do osobnostných práv žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody. Odvolací súd však uvádza, že aj v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie predčasné, keď nie je zrejmé, z akých skutkových okolností pri rozhodovaní vychádzal. Nie je možné, bez ďalšieho uzavrieť, že súd prvej inštancie pri priznaní nároku vychádzal len z tvrdení žalobkyne tak, ako to uviedol vo svojom odôvodnení, bod 103, odsek 8: „že keby nevedeli, že je po nehode, tak chodí ako opitá“ skonštatovaním, že tieto tvrdenia žalovaný ani intervenient nerozporovali. Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe, pričom predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok. Ide o absolútne právo fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým. Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý by bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú demonštratívne uvedené v § 11 Občianskeho zákonníka. Túto ochranu zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú zasiahnuté len jednotlivé zložky osobnosti. V občianskom práve platí zásada, že ohrozenie resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením alebo porušením jeho osobnosti ako celku. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených v § 11 Občianskeho zákonníka je určitá ujma. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať je ohraničená výškou žalobkyňou požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Súd vo svojom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu mimo rámec akejkoľvek kontroly. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol neoprávnený zásah vyvolať. Nemožno presne zistiť skutočnú ujmu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami. A to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je preto dôvodné prihliadať, pri úvahe o primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, na celkovú povahu a jednotlivé okolnosti konkrétneho prípadu (t.j. intenzitu, povahu, spôsob neoprávneného zásahu, k charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu a rozsahu vzniknutej nemajetkovej ujmy). Pre riešenie naozaj spravodlivého a absolútne kľúčového je, že požadované zasadenie náhrady utrpenej nemajetkovej ujmy žalobkyne, do kontextu iných zásahov do iných osobnostných práv, pri ktorej sa ujmy reprezentované tými najťažšími zásahmi do osobnostných práv (ujmy na živote a zdraví) v porovnaní s inými zásahmi (spravidla „nactiut'fhačskej“ povahy, občianskej cti, svojho mena) môžu javiť (prinajmenšom z pohľadu výšky náhrad priznávaných za jednotlivé ujmy) príliš bagatelizovanými.

Ide však o celé spektrum predstaviteľných zásahov do osobnostných práv a ujmy im zodpovedajúce, pričom na prvom mieste je právo na život a zdravie, vychádzajúc z hierarchie osobnostných práv, je potrebné vychádzať z individuálnych okolností danej veci, neoprávneného zásahu, intenzity zásahu, veku žalobkyne, následkov, teda na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Záverom odvolací súd uzatvára, že mnohorakosti prejavov jednotlivých zložiek osobnosti fyzickej osoby zodpovedá aj široké spektrum možných zásahov do jednotlivých stránok a zložiek osobnosti. Právo na ochranu rodinného a súkromného života patrí medzi osobnostné atribúty žalobkyne a je pre žalobkyňu jednou z významných stránok a zložiek jej ochrany osobnosti, pričom je potrebné ustáliť a zdôvodniť, či si žalobkyňa uplatňuje nemajetkovú ujmu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda ochranu svojich osobnostných práv na iných skutkových tvrdeniach ako pri uplatňovaní nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia a následne riadne odôvodniť, k akým konkrétnym zásahom do osobnostných práv žalobkyne, konaním žalovaného, došlo, poukazom na konkrétnosti daného prípadu, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie, dopad, dôsledky ujmy. Až riadnou špecifikáciou, odôvodnením a vyhodnotením konkrétnych skutkových okolností, ktorými sa bude súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dôsledne zaoberať, vo vzťahu k uplatnenému nároku na nemajetkovú ujmu, a v prípade, že uzavrie, že žalobkyňa má nárok na nemajetkovú ujmu, výšku nemajetkovej ujmy riadne odôvodní tak, aby bola preskúmateľná. Záverom odvolací súd poukazuje na vlastnú rozhodovaciu činnosť, pri uplatňovaní nároku na nemajetkovú ujmu, i keď na základe iných skutkových okolností, a to rozsudok zo dňa 15.07.2021, sp. zn. 6Co/53/2020, rozsudok zo dňa 07.07.2015, sp. zn. 6Co/810/2014, pričom poukazuje na závažnosť vzniknutej ujmy ako i fatálne následky v predmetných konaniach a záverom uzatvára, že žalobkyňou požadovaná výška nemajetkovej ujmy je neprimeraná. Súd prvej inštancie riadiac sa vyššie uvedeným, opätovne preskúma žalobkyňou uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu, riadne odôvodní intenzitu zásahov do rodinného a súkromného života žalobkyne, vrátane zásahu do jej dôstojnosti a vážnosti a pokiaľ prizná žalobkyni predmetný nárok, tento musí zodpovedať racionálnej úvahe ako aj judikatúre nielen tunajšiemu súdu, ale aj judikatúre najvyšších súdnych autorít. Žalobkyňa napadla rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania s odôvodnením, že súd prvej inštancie správne posúdil, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením, avšak nesprávne určil deň začiatku omeškania. Podľa názoru žalobkyne výška omeškania plnenia mala byť určená dňom podania žaloby, t.j. dňom 29.04.2015. Odvolací súd vyhodnotil vyššie uvedené odvolacie námietky žalobkyne ako zjavne nedôvodné. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že odvolanie voči úrokom z omeškania odvolaním napadla len žalobkyňa, preto odvolací súd uvádza, že omeškanie nemohlo nastať už dňom 29.04.2015, teda podaním žaloby, nakoľko žalovaný ani intervenient v tom čase nemali vedomosť o ustálení zdravotného stavu žalobkyne, ktorá však nemohla nastať skôr, ako sa o tejto skutočnosti dozvedel žalovaný a intervenient. Pokiaľ ide o rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, v tomto smere súd prvej inštancie správne aplikoval zákonné ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, ale nesprávne ho posúdil, keď len mechanické porovnanie celkovej žalovanej sumy a sumy, ktorej zaplatenie súd uložil žalovanému, by pre rozhodnutie o náhrade trov konania vzhľadom na povahu uplatneného nároku nebolo správne. Pokiaľ ide o náhradu za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia a nemajetkovú ujmu, tu je potrebné považovať žalobkyňu za úspešnú aj vtedy, ak bola úspešná aspoň v základe uplatneného nároku, vzhľadom na to, že samotná výška plnenia závisela od znaleckého posudku, či úvahy súdu. Žalobkyňa preto nemohla v tejto časti predvídať výsledok rozhodnutia súdu vo vzťahu k samotnej výške týchto nárokov. Je pravdou, že Civilný sporový poriadok neprevzal znenie ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré okrem iného upravovalo situácie, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Teda základným kritériom pre rozhodovanie o náhrade trov v CSP je pomer úspechu a neúspechu strán (§ 255 ods. 1, 2). To však neznamená, že v každom prípade sa má mechanicky porovnať petit (to, čo žalobkyňa žiadala) s tým, čo jej bolo priznané v peňažnom vyjadrení. Úspech alebo neúspech totiž môže mať aj nefinančné vyjadrenie, a aj keď to citované ustanovenie CSP výslovne neuvádza, pri zisťovaní úspechu alebo neúspechu strán konania v situáciách, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, treba brať do úvahy aj úspech žalobkyne čo do základu jeho nároku. Takáto interpretácia ustanovenia § 225 CSP zohľadňuje úmysel zákonodarcu, keď v dôvodovej správe k tomuto ustanoveniu je výslovne uvedené, že „podľa tohto kritéria (t. j. podľa kritéria procesného úspechu) môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu.“ Rovnako v časti priznania výšky nemajetkovej ujmy je táto závislá od úvahy súdu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v uznesení z 23. februára 2011, sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, v ktorom súd skonštatoval, že pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu

na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu a až súdom prisúdená výška plnenia (nie žalobcom v návrhu uplatnená) bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania. Preto v zmysle vyššie uvedeného podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške, nakoľko výška nároku závisí od úvahy súdu. V predmetnom konaní sa žalobkyňa domáhala svojich nárokov na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorej výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu a teda nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, preto ju nemožno ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Záverom odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v prípade, že prizná žalobkyňi vyššie uvedené nároky, bude postupovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle bodu 70. a nasl. rozhodnutia odvolacieho súdu. V ďalšom konaní je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) a jeho úlohou bude vo veci opätovne posúdiť, a to v zmysle bodov 38. - 66. a ustáliť výšku uplatnených nárokov, najmä ustáliť žalobkyňou požadovanú sumu SSU a o tejto rozhodnúť. Opätovne posúdi nárok na zvýšenie náhrady za SSU a nárok na nemajetkovú ujmu, o ktorých nárokoch sa odvolací súd podrobne vyjadril vyššie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Súd prvej inštancie sa zároveň bude zaoberať aj ďalšími námietkami žalobkyne, ktoré uviedla v podanom odvolaní a ktorými sa odvolací súd nezaoberal ako i ďalšími vyjadreniami strán sporu. V novom rozhodnutí vo veci súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

(4.) Na pojednávaní dňa 16.05.2023 právny zástupca žalobkyne uviedol, že pokiaľ ide o skutkové okolnosti, poukazuje na záverečnú reč pred rozhodnutím súdu I. inštancie, ako aj odvolanie proti rozsudku súdu I. inštancie. Pokiaľ ide o poníženie akejkoľvek sumy, ktorá už bola priznaná súdom I. inštancie, poukazuje na čl. 16 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého v konaní o poradnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila. Čo sa týka výrokov I. až IV. rozsudku súdu I. inštancie, v ktorej časti bol tento rozsudok zrušený a vrátený, podáva odvolanie iba žalobkyňa a v zmysle citovaného ustanovenia jej nemôžu byť priznané nižšie sumy, ako to už bolo v prvotnom rozhodnutí. Po vyjadrení právneho zástupcu žalobcu a intervenienta uviedol, že žalobkyňa potvrdzuje, že jej bolo dňa 07.09.2021 vyplatené 4.008,19 €. Berie žalobu v časti o zaplatenie 793,72 € s príslušenstvom z tejto sumy späť a tiež v časti zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy 3.000 €. V tejto časti 4.008,19 € žiada konanie zastaviť. Pokiaľ ide o nárok na nemajetkovú ujmu, alebo SSU, stotožňuje sa s názorom KS TN, žalobkyňa uplatňuje primárne nároky, pričom tieto vyčísluje subjektívne zo svojho pohľadu a ich konečná výška bude určená až vo výroku rozhodnutia tak, ako to uvádza aj KS Trenčín.

(5.) Na pojednávaní dňa 16.05.2023 právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Vo vzťahu k SSU v podstate nemá výhrady k tomu, ak sa v rámci žalovanej sumy posúdi celá suma 1.323,57 € a nie iba priznaná suma 793,72 €. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, v tejto časti nakoniec nepodali odvolanie, aj keď spochybňovali, že akýkoľvek nárok žalobkyne titulom nemajetkovej ujmy je dôvodný, keďže všetky nemajetkové nároky žalobkyne sú prikruté v jej iných nárokoch. Akceptuje, ale na druhej strane, vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne, takže to, čo uviedol o čl. 16, to znamená, že to budú musieť akceptovať. Nevidí ale dôvod na navyšovanie nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o trovy konania, v ktorej časti žalovaný podal odvolanie, tak trovy treba posudzovať vo vzťahu k jednotlivým uplatneným nárokom, preto by sa pristavil pri otázke bolestného, pretože v časti bolestného si nemyslí, že má nárok žalobkyňa na priznanie trov konania vypočítaných zo žalovanej sumy 18.273,50 €, akceptuje, že pokiaľ dôjde k späťvzatiu žaloby z dôvodu plnenia druhej strany, ide o úspech žalobcu, aj keď došlo k zastaveniu konania na základe jeho úkonu, z priebehu dokazovania však vie, že pokiaľ ide o časť bolestného vo výške 13.756 €, tam bol žalobný návrh vzatý späť z dôvodu, že k úhrade došlo ešte pred podaním žaloby, čiže tu nemôže platiť argumentácia súdu, že bez ohľadu na to, v akej výške sa prizná nárok, je žalovaná, pokiaľ ide o trovy konania úspešná. V časti bolestného, je podľa jeho názoru, nepochybný úspech v spore zo strany žalobkyne iba vo výške 24,72%, zatiaľ čo úspech žalovaného je 75,28%.

(6.) Na pojednávaní dňa 16.05.2023 intervenient uviedol, že rozhodnutie o náhrade trov konania podľa právneho názoru odvolacieho súdu má byť priznané žalobkyňi z priznaných súm bolestného, SSU, či nemajetkovej ujmy, nakoľko tieto majú závisieť buď od znaleckého posúdenia, alebo od úvahy súdu.

V tomto konaní bola vec ale špecifická tým, že značný neúspech žalobkyne bol spôsobený späťvzatím nemajetkovej ujmy vo výške 750.000 €, ako aj zažalovaním bolestného, ktoré bolo uhradené v časti 13.766 € viac ako rok pred podaním žaloby a navyše, zvyšných 4.507,50 € za bolestné bolo uhradené okamžite, ako sa o tom žalovaný a intervenient dozvedeli, nakoľko táto suma nebola nikdy mimosúdne uplatnená. V tomto smere je tiež početná judikatúra, že pokiaľ sa vyvolá spor uplatnením nárokov bez pokusu o mimosúdne vysporiadanie, zavinil v tejto časti spor žalobca a nemá nárok na náhradu trov konania ani v takomto prípade. Podstatný neúspech žalobkyne teda spočíval v právnom posúdení, keď zažalovala teda už uhradené nároky, alebo vzala polovicu nemajetkovej ujmy späť, rovnako zamietnutý úrok z omeškania je tiež otázkou právneho názoru a mal by sa premietnuť do úspešnosti žalobkyne a do náhrady trov konania. Rovnako pri SSU, žalobkyňa naďalej trvá na sume 6.723,40 €, pokiaľ ide o to základné SSU a to napriek tomu, že pozná výsledky znaleckého posudku, ktorý sama do konania doložila. Rovnako z judikatúry je v takýchto prípadoch zrejme, že žalobkyňa už pozná výsledok znaleckého dokazovania a napriek tomu trvá na pôvodne uplatnenej sume a teda už nemožno tvrdiť, že závisela od znaleckého posúdenia a nemala možnosť oprávnenosť tej výšky posúdiť. Pokiaľ ide o rozhodnutie ústavného súdu 652/2018, v ňom bola uvedená myšlienka v tom smere, že aj takéto nároky, pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, nie je možné uplatňovať v akýchkoľvek sumách, nakoľko vo veciach, v ktorých sú žalobcovia zastúpení advokátom, musia byť zrejme aspoň približné výsledky judikatúry a náhrady, ktoré sa v podobných prípadoch priznávajú. Ústavný súd vyslovil, že pokiaľ sú uplatnené premrštené sumy, tak v takom prípade je zrejme, že nie je možné postupovať podľa zásady priznania náhrady trov konania žalobcovi z priznanej sumy, ale je nutné postupovať podľa pomeru úspechu, nakoľko jeho neúspech v prevažnej časti bol všetkým známy už vopred. Ústavný súd tento právny názor vyslovil vo veci, kde si žalobca uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 70.000 € a už videl neprímeranosť týchto nárokov na to, aby korigoval priznávanie náhrady trov konania, pričom v danej veci si uplatnila žalobkyňa nemajetkovú ujmu 750.000 €. Pokiaľ ide o SSU, zaplatili žalobkyňi presne tú hodnotu 16,48 € za 1 bod, ktorú si žalobkyňa uplatňovala a toto akceptovali v nimi zaplatenej výške SSU 18.491 €. Taktiež súd nemal by priznať pohľadávku žalobkyne do výšky 1.323,52 €, pretože do tejto výšky ona svoj nárok neuplatnila, pretože hodnotu bodu 17,66 € si neuplatnila a pokiaľ by sa to malo vnímať tak, že ide o zmenu žaloby, ktorú žalobkyňa urobila v záverečnej reči, tak vznáša námietku premlčania, pretože zo ZP znalca MUDr. Kollára vyplynulo, že zdravotný stav bol ustálený v máji 2016 a od tohto momentu sa odvíja plynutie premlčacej doby a k tomu uplatneniu došlo až v roku 2021. Na základe rozsudku súdu I. inštancie uhradili žalobkyňi nemajetkovú ujmu 3.000 € a SSU 793,72 € a plus úrok 214,47 €, spolu uhradili sumu 4.008,19 € a toto uhradili 06.09.2021. Trvá na tom, aby nad priznanú sumu v rozsudku súdu I. inštancie titulom SSU a nemajetkovej ujmy, ktoré sumy aj s príslušenstvom dňa 06.09.2021 žalobkyňi vyplatili, teda, aby nad tieto sumy v merite žaloby nebolo žalobkyňi priznané nič.

(7.) Dňa 01.06.2023 doručil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu záverečnú reč v ktorej uviedol, že pokiaľ ide o nárok na sumu 529,80 € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ponecháva rozhodnutie na úvahe súdu. Vo zvyšku žiada uplatnený nárok z titulu SSU a nárok na nemajetkovú ujmu zamietnuť. Pokiaľ ide o rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania mal by súd postupovať aj podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, keďže žalobkyňa v časti nároku na bolestné vo výške 18.273,50 € procesne zavinila zastavenie konania. V tejto časti preto možno uvažovať o jej úspechu iba v rozsahu 24,72%. To isté platí aj o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, kde žalobkyňa najprv žiadala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000 €, pričom v časti o zaplatenie 750.000 € zobrala tento nárok späť a súd jej priznal iba nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 €. Poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 652/2018.

(8.) Dňa 02.06.2023 doručila žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu záverečnú reč v ktorej uviedla, že žalobkyňa si nárok z titulu SSU uplatnila v celkovej výške 37.821,60 € (1.530 bodov pri hodnote bodu 16,48 € + 50% navýšenie). Intervenient žalobkyňi uhradil na tento nárok najprv 18.491 € a následne dňa 07.09.2021 sumu 793,72 € s príslušenstvom vo výške 214,47 €. V tejto časti žalobkyňa vzala žalobu späť. Vo zvyšnej časti žalobkyňa zotrváva na uplatnenom nároku a žiada priznať z titulu SSU sumu 18.536,88 €. Zo znaleckých posudkov predložených v spise jasne vyplýva, že SSU v rozsahu 1.530 bodov je správne. Súd už v prvom rozsudku priznal žalobkyňi nárok z titulu SSU vo výške 19.814,52 € a v zmysle ustanovenia čl. 16 ods. 3 CSP jej nemôže priznať nárok v nižšej sume. Pokiaľ ide o uplatnené 50% zvýšenie, poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa sa stala v dôsledku dopravnej nehody invalidnou na 55% straty schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, utrpela závažné a početné zranenia hlavy, mozgu a pľúc trvalého charakteru. Následkom týchto zranení sa musela žalobkyňa podrobiť operáciám a liečebným postupom, ktoré výrazne ovplyvnili jej psychiku.

Zároveň v dôsledku nehody trpí duševnou poruchou – organickým psychosyndrómom prejavujúcim sa zmenami a poruchami nálad, počínajúc od apatie, cez abnormálne prejavy jednania, až po stavy agresie, poruchami pamäte, únavnosťou a nesústreďením. V znaleckom posudku MUDr. Pamula takisto uviedol, že došlo k obmedzeniu fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej pravou hornou končatinou, respektíve obojručne, obmedzenia pre zranenia panvy počas liečenia i v pohybe a chôdzi. Vzhľadom na uvedené mala nehoda vážny zásah do jej súkromia a každodenného života. Pri posúdení SSU nemožno vychádzať iba zo skutočnosti, či daná osoba môže naďalej vykonávať svoje pôvodné povolanie, nakoľko sťažiť spoločenské uplatnenie možno aj osobe, ktorá je v rozhodnom čase nezamestnaná. Žalobkyni súčasnú prácu umožňuje vykonávať iba charakter jej povolania, pričom aj v tejto je odkázaná na pomoc, ktorú už nedokáže vykonávať samostatne a nezávisle. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa utrpela úraz v pomerne produktívnom veku, bola úspešnou podnikateľkou, vystupovala v televízii, bola verejne známou osobou, organizovala rôzne spoločenské podujatia, prednášky, navštevovala kultúrne podujatia, žila aktívny a plnohodnotný spoločenský život s množstvom priateľov a klientov. Poukazuje na výpovede svedkov A. G., H. I. a J. K.. Má teda za to, že sú zvýšené predpoklady na zvýšenie náhrady SSU. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu je toho názoru, že žalobkyňa má nárok na nemajetkovú ujmu vo výrazne väčšom rozsahu ako bolo priznaných 3.000 €. Poukazuje na spôsob úrazu, a stratu možnosti viesť plnohodnotný rodinný a súkromný život. Poukazuje opätovne na výpovede vyššie uvedených svedkyň. Podľa jeho názoru bolo zasiahnuté do dôstojnosti a vážnosti žalobkyne. Pocity obdivu a uznania sa zmenili na prejavy súcitu, smútku a ľútosť, čo žalobkyňa veľmi ponižujúco musela znášať. Žalobkyňa zároveň úplne stratila svoju klientelu, keďže klienti už nemali záujem prijímať pomoc od osoby, ktorá túto pomoc sama potrebovala. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania poukazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené žiada priznať sumu 18.536,88 € s príslušenstvom z titulu SSU, sumu 747.000 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

(9.) Dňa 12.06.2023 doručil intervenient záverečné vyjadrenie v ktorom uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa si uplatňuje sumu za 1 bod SSU vo výške 16,48 €, neexistuje žiadny dôvod na úhradu sumy, ktorá nie je predmetom konania, nakoľko nie je uplatnená. Poukazuje pritom na skutočnosť, že súd priznal v zrušenom rozsudku žalobkyni nárok na SSU vo výške 17,66 € za 1 bod. Nie je podľa jeho názoru možné postupovať tak, že neuplatnený nárok bude priznaný iba preto, že žalobkyňa trvá na inom nesprávne požadovanom nároku na základe posudku MUDr. Pamulu. V prípade uplatnenia hodnoty bodu 17,66 € žalobkyňou by vznikli námietku premlčania, keďže je zjavné, že zdravotný stav žalobkyne sa ustálil v máji 2016. Celkovo bolo žalobkyni uhradených 19.284,72 €, čo považuje vzhľadom na vykonané dokazovanie za viac ako žalobkyni reálne patrilo. Dokazovaním bolo zistené, že žalobkyňa má nárok na 1.122 bodov v ňou uplatnenej výške 16,48 € za jeden bod. Žalobou uplatnený nárok musí mať svoju štruktúru (v danom prípade počet bodov, hodnota bodu a podobne), pretože iba vtedy sa môže žalovaný účinne brániť. Nepostačuje nárok iba vyčíslieť. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/114/2017 zo dňa 25.04.2018. Má jednoznačne za to, že hodnota bodu 17,66 € nie je predmetom konania, čomu nasvedčuje aj výpočet uplatnenej sumy žalobkyňou. V prípade ak by bolo jej uplatnenie v záverečnej reči z mája 2021 vnímané ako zmena žaloby, vznáša námietku premlčania. Pokiaľ ide o mimoriadne zvýšenie SSU, ide o otázku právnu. Pre objektívne porovnanie je potrebné si aspoň teoreticky predstaviť napríklad 10 poškodených s totožnými diagnózami a obmedzeniami ako má žalobkyňa, kedy úlohou súdu je zvážiť aké percentuálne zvýšenie je u každého z nich namieste, pričom mal u každého dôjsť k inému číslu. U žalobkyne neboli zmarené žiadne aktivity, ktoré by pred nehodou vykonávala, došlo k istým obmedzeniam, ktoré sú však pokryté bodovým ohodnotením SSU a jeho zvýšením lekárom o 20%. Žalobkyňa má dieťa, dokáže vykonávať tú istú prácu ako pred nehodou a to na vysokej úrovni a veľmi dobre. Nárok na zvýšenie žalobkyňa nemá a to z dôvodov, že nárok si uplatňuje v rozpore s ustanovením § 6 ods. 3 zákona číslo 437/2004 Z. z., bola liečená na psychické problémy už dávno pred nehodou, bola v rozsahu 50% invalidná už pred nehodou, nie sú známe žiadne mimoriadne aktivity, ktoré pred úrazom vykonávala, už pred nehodou mala rodinu a dieťa, vykonáva tú istú prácu. Žalobkyňa nemá nárok ani na úroky z omeškania, nakoľko žalovaného vyzvala jedine listom zo dňa 10.04.2015, pričom tento podal právny zástupca JUDr. Czako bez plnomocenstva. Touto výzvou požadoval 350.000 € bez akejkoľvek špecifikácie. Na žiadosť o bližšiu špecifikáciu neodpovedal a následne bola podaná žaloba. Takýto postup nemožno považovať za pokus o mimosúdne vyrovnanie. Zároveň poukazuje na povahu žalovaných nárokov, z ktorých je absurdné žiadať úroky z omeškania, keďže žalobkyňa nevedela o správnosti výšky uplatnených nárokov. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy vníma nárok ako nedôvodný, nepreukázaný, duplicitne uplatňovaný a je toho názoru, že nemajetková ujma nemala byť priznaná žiadna. Poukazuje na rozhodnutie

Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 426/2014 zo dňa 13.08.2014. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa dôvody na priznanie nemajetkovej ujmy nepreukázala alebo sú pokryté v rámci náhrady za SSU. Poukazuje pritom na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/30/2020 zo dňa 19.11.2020. Výšky nemajetkovej ujmy priznávanej rodičom po usmrtených deťoch (pri dopravných nehodách) je približne vo výške od 10.000 € do 15.000 €. Ujmy takýchto osôb sú so situáciou žalobkyne absolútne neporovnateľné. Títo rodičia nemajú inú možnosť ako žiadať náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko im nevzniká nárok na bolestné a SSU. Preto nemožno k posudzovaniu nemajetkovej ujmy pristupovať izolovane o skutočnosti či poškodený má nárok na SSU alebo nie. Výška uplatnenej nemajetkovej ujmy je neprímeraná, neúmerne vysoká a vymyká sa akejkoľvek judikatúre. Pokiaľ ide o náhradu trov konania poukazuje na nároku, ktoré neboli žalobkyňi priznané (späťvzatie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 750.000 €, späťvzatie bolestného vo výške 13.766 € z dôvodu, že toto jej bolo uhradené pred podaním žaloby, právoplatné zamietnutie vecnej škody vo výške 334,66 € a právoplatné zamietnutie úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy za obdobie od 29.04.2015 do 28.04.2021 vo výške 227.250 €.) Pokiaľ bude zamietnuté SSU vo výške 6.723,40 €, aj toto je potrebné pripočítať k nárokom, ktorý nebol žalobkyňi priznaný. V týchto častiach by mala byť žalobkyňa zaviazaná na úhradu trov konania. Bolestné vo výške 4.507 € si žalobkyňa mimosúdne pred podaním žaloby neuplatnila a v prípade takéhoto uplatnenia by jej bolo vyplatené. Uvedené konanie malo za následok, že žalovaný nemohol vyriešiť spor v tejto časti mimosúdne a nemal by za takéto konanie žalobkyne zodpovedať náhradou trov konania. Súdne uplatnenie by malo nasledovať až potom, čo mimosúdne pokusy zostali neúspešné. Na túto situáciu sa podľa jeho názoru dá aplikovať ustanovenie § 257 CSP. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/57/2021 zo dňa 29.09.2021 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/5/2023 zo dňa 31.01.2023. Žalobkyňa bola úspešná v nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v časti 3.000 € a SSU vo výške 19.284 €. Žalobkyňa si nesprávne uplatňuje aj nárok na úroky z omeškania. Žalobkyňa sa nemôže spoliehať na to, že jej súd prizná nárok na náhradu trov konania ak jej prizná aspoň časť náhrady, nakoľko uplatňovanie takýchto zjavne neprímeraných súm má okrem iného za následok zodpovednosť za zrejmy neúspech v prevažnej časti sporu, t.j. aj v povinnosti zaplatiť trovy konania. Poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 652/2018 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 474/2018 zo dňa 26.05.2020. Vzhľadom na uvedené žiada, aby súd uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalovanému a intervenientovi podľa vyčísleného pomeru úspechu v konaní, respektíve, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznáva.

(10.) Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

(11.) Prezenčná listina – prednáška Trenčín dňa 15.06.2013 na č.l. 15, vyplýva z nej: že na prednášku žalobkyne do Trenčína na 15.06.2013 bolo prihlásených 30 účastníkov.

(12.) Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske č. PE1/OPČ/SOC/2014/27579-0003 zo dňa 08.09.2014 na č.l. 16, vyplýva z neho: že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vyhovel žiadosti žalobkyne o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Podľa lekárskeho posudku má žalobkyňa mieru funkčnej poruchy 60% a preto je odkázaná na sprievodcu.

(13.) Predžalobná výzva + plnomocenstvo na č.l. 45 až 46, vyplýva z nich: že právny zástupca žalobkyne JUDr. Jozef Cako vyzval žalovaného na zapltenie spôsobenej škody na zdraví a nemajetkovej ujmy v súhrnnej výške 350.000 €. Požadovaná náhrada nebola nijakým spôsobom špecifikovaná. Výzva bola datovaná dňa 10.04.2015, pričom žalovaný mal požadovanú sumu uhradiť do 5 dní odo dňa doručenia predžalobnej výzvy. Z plnomocenstva zo dňa 08.12.2014 nevyplýva, koho žalobkyňa splnomocnila na zastupovanie v právnych vzťahoch vyplývajúcich zo zmluvy o budúcej zmluve uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným a jeho manželkou.

(14.) Odpoveď na predžalobnú výzvu zo dňa 17.04.2015 na č.l. 48, vyplýva z nej: že žalovaný JUDr. Cakovi na predžalobnú výzvu oznámil, že nárok žalobkyne vo výške 350.000 € považuje za nedôvodný a pre prípad mimosúdneho rokovania trvá na preukázaní nároku žalobkyne v požadovanej sume.

(15.) Lekárska správa F. G. L. zo dňa 10.11.2014 na č.l. 52, vyplýva z nej: že podľa doktorky žalobkyňa po dopravnej nehode trpí organickým psychosyndrómom, poruchami pamäte, ťažkou posttraumatickou stresovou poruchou.

(16.) Lekárska správa F. F. F. zo dňa 18.05.2015 na č.l. 53, vyplýva z nej: že podľa doktorky žalobkyňa po dopravnej nehode trpí duševnou poruchou, na základe ktorej je osobnosť premorbídne plne funkčná, postihnutá organická, s úplným profesijným zlyháváním a stredne ťažkým zlyháváním vo sfére afektivity a sociálneho fungovania.

(17.) Lekársky posudok MUDr. Pavla Gahíra zo dňa 20.01.2014 na č.l. 65 až 66, vyplýva z neho: že znalec ohodnotil bolestné u žalobkyne v súvislosti s dopravnou nehodou na 905 bodov.

(18.) Vyjadrenia H. L., D. G., A. G., G. A. a F. G. na č.l. 68 až 71 vyplýva z nich: že vyššie uvedené osoby sú klientami žalobkyne, ktorí jej po úraze ochotne pomáhajú. Žalobkyňa je podľa ich názoru odkázaná na pomoc druhých osôb. Žalovaný jej robí neustále schválnosti.

(19.) Znalecký posudok č. 039/15 vypracovaný MUDr. Mariánom Pamulom na č.l. 79 až 89, vyplýva z neho: že žalobkyňa po dopravnej nehode trpí duševnou poruchou – organický psychosyndróm, ktorá sa prejavuje zmenami a poruchami nálad, poruchami pamäte, únavnosťou a nesústredením. Znalec bodovo ohodnotil bolestné na 1.135 bodov a SSU na 1.530 bodov.

(20.) Rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 2T/22/2014-483 zo dňa 20.06.2014 na č.l. 93 až 98, vyplýva z neho: že Okresný súd Topoľčany žalovaného uznal vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona. Skutok za ktorý bol odsúdený predstavuje nedbanlivostné spôsobenie ťažkej ujmy na zdravý žalobkyne, zavinením dopravnej nehody dňa 19.05.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.01.2015.

(21.) Uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/80/2014-549 zo dňa 14.01.2015 na č.l. 90 až 92, vyplýva z neho: že Krajský súd v Nitre odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 2T/22/2014-483 zo dňa 20.06.2014 zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.01.2015.

(22.) Oznámenia na č.l. 137 až 141, vyplýva z nich: že žalobkyňa svoju pracovnú činnosť vykonáva aj po dopravnej nehode, teda po 19.05.2013.

(23.) Fotografie na č.l. 148 až 158, vyplýva z nich, že žalobkyňa dňa 23.09.2013 vykonala cestu do Rakúska.

(24.) Fotografie na č.l. 160 až 174, vyplýva z nich, že žalobkyňa sa dňa 19.11.2013 zúčastnila súkromnej zábavy.

(25.) Oznam a fotografie na č.l. 175 až 192, vyplýva z nich: že žalobkyňa po dopravnej nehode do 29.09.2013 vykonala prednášky v Košiciach a Trenčíne.

(26.) Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 27/2015 zo dňa 24.06.2015 na č.l. 231 až 236, vyplýva z neho: že Najvyšší súd Slovenskej republiky týmto uznesením odmietol dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/80/2014-549 zo dňa 14.01.2015.

(27.) Listy a komunikácia medzi žalobkyňou a intervenientom od 04.06.2013 do 31.03.2014 na č.l. 274 až 280, vyplýva z nich: že intervenient za účelom vyplatenia bolestného vyzval žalobkyňu na predloženie potrebných dokladov. Žalobkyňa následne listom zo dňa 06.03.2014 vyjadrila nesúhlas so znížením bodového ohodnotenia z 905 bodov na 735 bodov. Intervenient bodové ohodnotenie prehodnotil a priznal žalobkyni bolestné celkovo 855 bodov, v celkovej sume 13.766 €, pričom suma 11.834 € bola žalobkyni už vyplatená a sumu 1.932 € mal žalobkyni intervenient doplatiť.

(28.) Lekárske správy na č.l. 302 až 313, vyplýva z nich: že žalobkyňa poberá čiastočný invalidný dôchodok od roku 1999. V roku 2004 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená na 50%. V roku 2015 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená na 55%.

(29.) Lekárska správa MUDr. Juraja Lexmanna zo dňa 10.01.2018 na č.l. 335, vyplýva z nej: že žalobkyňa je jeho pacientkou od 16.02.2016. V súvislosti s dopravnou nehodou žalobkyňa trpí organickou poruchou osobnosti. Je toho názoru, že pred dopravnou nehodou organickou poruchou osobnosti netrpela.

(30.) Svedecké výpovede F. F. C., M. D. a N. O. F. na č.l. 340 až 349, vyplýva z nich: že všetky tri sú klientkami žalobkyne. Poznajú žalobkyňu už pred nehodou a bola to energická, nápomocná a pracovitá žena. Po dopravnej nehode jej chodili pomáhať do domácnosti, pretože žalobkyňa nebola schopná sa o seba sama postarať. Žalobkyňa nedokázala ísť príborom, ísť von na prechádzku bez doprovodu ďalšej osoby. Žalovaný robil žalobkyňi problémy ohľadom domu, kde bývala (zrušil jej trvalý pobyt, odpojil energie).

(31.) Znalecký posudok č. 3/2019 vypracovaný MUDr. Máriou Ohrablovou na č.l. 405 až 435, vyplýva z neho: že žalobkyňa už pred nehodou trpela duševnou poruchou osobnosti, ktorá sa prejavuje výraznou citovou zraniteľnosťou, pohotovosťou k emotívnym reakciám a početnými somatickými (telesnými) ťažkosťami. Po dopravnej nehode sa u žalobkyne rozvinul organický psychosyndróm, ktorý sa prejavuje najmä zhoršením novopamäte. Musí si zapisovať nové informácie, nie je taká pohotová ako predtým, potrebuje čas na rozmyslenie. Organický psychosyndróm je trvalého charakteru. Bodovo SSU ohodnotila na 1.500 bodov podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. Bodové ohodnotenie SSU mohlo byť vykonané po ustálení stavu žalobkyne v roku 2014. Zlepšenie stavu žalobkyne v budúcnosti je nepravdepodobné, systematickým tréningom novopamäte je možné, že stav bude stagnovať, alebo sa bude len mierne zhoršovať.

(32.) Dodatok k znaleckému posudku č. 13/2019 vypracovaný MUDr. Máriou Ohrablovou na č.l. 475 až 485, vyplýva z neho: že vzhľadom na skutočnosť, že u žalobkyne nedošlo k výraznému zhoršeniu pôvodného duševného ochorenia nie je dôvod na postup podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. Znalkyňa pri hodnotení novopamäte vychádzala z pozorovania v priebehu vyšetrenia, z odpovedí na kladené otázky (rýchlosť a správnosť odpovedí) a údajmi zo skorších ambulantných vyšetrení. Odpovede na otázky novších udalostí trvali dlhšie, žalobkyňa sa kontrolovala, opakovala už povedané. Znalkyňa považovala uvedené metódy za postačujúce. Stav žalobkyne pred nehodou posudzovala podľa zdravotnej dokumentácie žalobkyne a zápisov Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia. V záznamoch pred nehodou nie sú zaznamenané poruchy pamäte u žalobkyne, preto predpokladá, že poruchy pamäte sa u žalobkyne pred dopravnou nehodou nevyskytovali. Organická porucha osobnosti žalobkyne je s najväčšou pravdepodobnosťou trvalá, prejavuje sa zníženou pohotovosťou, emočnou labilitou a sťažnou adaptáciou na nové podmienky. Preto zvolila bodové ohodnotenie v hornej časti rozsahu. Nenavrholo zvýšiť bodové ohodnotenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z..

(33.) Znalecký posudok č. 15/20 vypracovaný MUDr. Danielou Martišovou na č.l. 549 až 556, vyplýva z neho: 4 – 6 mesiacov po dopravnej nehode trpela žalobkyňa akútnym prechodným organickým psychosyndrómom s poruchou pamäťových funkcií. Následne sa stav pamäťových funkcií upravil tak, že je v norme zodpovedajúcej pôvodnej osobnosti. Z testu pamäte vykonaným psychiatrom v roku 2014 vyplýva, že žalobkyňa má normálny stav, teda netrpí poruchou pamäte. Podľa jej názoru žalobkyňa nespĺňa kritéria pre žiadne priznanie SSU. Úraz hlavy v dôsledku dopravnej nehody nespôsobil u žalobkyne trvalé psychické následky.

(34.) Znalecký posudok č. 28/2021 vypracovaný MUDr. Stanislavom Kollárom na č.l. 627 až 638, vyplýva z neho: že žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody trpí trvalou poúrazovou duševnou poruchou – organický psychosyndróm. U žalobkyne je prítomná stredná porucha novopamäti. SSU u žalobkyne bodovo ohodnotil podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. na 910 bodov, vzhľadom na vek poškodenej toto ohodnotenie zvýšil o 20% na 1.092 bodov. U žalobkyne bola pred dopravnou nehodou prítomná tzv. histriónska porucha osobnosti, ktorá sa prejavuje zvýšenou egocentrickosťou s povrchnou a nestálou emotivitou, zvýšenou potrebou obdivu a pútania pozornosti, zvýšenou pohotovosťou k teatrálnym prejavom a k premietaniu psychických ťažkostí do telesných príznakov. Pri určení bodového ohodnotenia SSU zohľadnil aj histriónsku poruchu osobnosti, ktorou žalobkyňa trpela už pred dopravnou nehodou.

(35.) Zápisnica Okresnej prokuratúry Partizánske zo dňa 06.05.2015 na č.l. 6 až 8, Výzva na odstránenie protiprávneho obsahu zo dňa 05.11.2014 na č.l. 9, Fotografie na č.l. 24 až 30, Zmluva o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 01.04.2013 na č.l. 31 až 37, Zmluva o vysporiadaní vzájomných majetkových

vzťahov práv a povinností od trvania do rozvodu a do podpisu listiny zo dňa 10.02.2014 na č.l. 38 až 40, Oznámenie ZSE Energia, a.s. zo dňa 15.05.2015 na č.l. 41, Oznámenie Okresnej prokuratúry Partizánske zo dňa 11.05.2015 na č.l. 42, Porušovanie cudzích práv na č.l. 49, Žiadosť o špeciálne spôsoby podávania/dodávania zásielok na č.l. 50, Zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 08.06.2015 na č.l. 59 až 60, Oznámenie ZSE Energia, a.s. zo dňa 09.06.2015 + podací lístok na č.l. 62 až 64, Fotografie na č.l. 114 až 116, Listy na č.l. 117 až 122, Úradný záznam Mestskej polície Partizánske zo dňa 10.06.2015 na č.l. 123, Fotografie na č.l. 124 až 136, Fotografie na č.l. 143 až 147, Prepúšťacia správa žalovaného na č.l. 333 až 334: súd sa z uvedenými listinnými dôkazmi oboznámil, avšak na ne neprihliadol a to z dôvodu, že tieto nemajú vplyv na posúdenie nároku a výšku žalobkyne na bolestné, SSU, nemajetkovú ujmu a vecnú škodu. Predmetom týchto dôkazov je vzťah žalobkyne a žalovaného s ohľadom na konflikt okolo rodinného domu a dary klientov pre žalobkyňu. Preto súd na tieto predložené dôkazy pri rozhodovaní vo veci samej neprihliadal.

(36.) Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

(37.) Podľa § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

(38.) Podľa § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

(39.) Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

(40.) Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(41.) Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

(42.) Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

(43.) Podľa § 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“), tento zákon ustanovuje a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len „lekársky posudok“) a jeho náležitosti, c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

(44.) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

(45.) Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh.

(46.) Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., na účely tohto zákona a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví, b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví, c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „poskytovateľ náhrady“) je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov, d) posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

(47.) Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

(48.) Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

(49.) Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

(50.) Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

(51.) Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

(52.) Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

(53.) Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

(54.) Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

(55.) Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)].

(56.) Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.

(57.) Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

(58.) Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z., ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

(59.) Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti.

(60.) Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

(61.) Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

(62.) Podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z., vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy: 260 – 1.560 bodov.

(63.) Podľa položky č. 432a zákona č. 437/2004 Z.z., rozsiahle plošné jazvy po poraneniach, popáleninách, omrzlinách a po operačných zákrokoch podľa lokalizácie 5-30 cm² povrchu tela: 30 bodov.

(64.) Podľa § 144 zák. č. 160/2015 Z. z. civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

(65.) Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

(66.) Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

(67.) Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(68.) Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(69.) Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 16.05.2023 vzala žalobu v časti o zaplatenie SSU vo výške 793,72 €, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 214,47 € a nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 € späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť. Žalovaný ani intervenient proti čiastočnému späťvzatiu žaloby nevyjadrili nesúhlas. Vzhľadom na uvedené súd podľa ustanovenia § 145 ods. 2 CSP vo vyššie uvedenej časti konanie zastavil tak, ako je uvedené vo výroku IV. tohto rozsudku.

(70.) Žalobkyňa sa po čiastočnom späťvzati žaloby domáhala zaplatenia SSU vo výške 18.536,88 € s príslušenstvom a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 750.000 € s príslušenstvom.

(71.) Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že dňa 19.05.2013 došlo k dopravnej nehode, ktorú svojim nedbanlivostným konaním zavinil žalovaný, pričom za toto konanie bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. V dôsledku dopravnej nehody vznikla žalobkyni škoda na zdraví. Tieto skutočnosti ani žiadna zo strán nesporeovala.

(72.) Súd sa najskôr zaoberal nárokom žalobkyne na SSU vo výške 18.536,88 €. Súd je názorom odvolacieho súdu viazaný a preto v prvom rade musel ustáliť vyčíslenie nároku žalobkyne na SSU. Ako vyplýva zo záverečnej reči žalobkyne, tá si uplatnila SSU v celkovej výške 37.821,60 € na základe nasledovného výpočtu: 1.530 bodov x 16,48 € za jeden bod = 25.214,40 € + 50%né navýšenie = 37.821,60 €. Súd konštatuje, že zo strany žalobkyne nedošlo k zmene žaloby.

(73.) SSU je podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Zo znaleckých posudkov MUDr. Pamulu, MUDr. Ohrablovej a MUDr. Kollára vyplýva, že žalobkyňa v dôsledku

dopravnej nehody trpí Organickým psychosyndrómom s ktorým sú spojené poruchy pamäte. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v súvislosti s dopravnou nehodou u žalobkyne nastal stav podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. Jediným znalcom, ktorý konštatoval, že SSU sa u žalobkyne nevyskytlo bola MUDr. Martišová. Súd však vychádzal z toho, že má preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody žalobkyňa trpí duševnou poruchou, pretože túto skutočnosť konštatovali viacerí znalci, ktorí zároveň žalobkyňu osobne vyšetrili, čo v prípade znaleckého posudku MUDr. Martišovej realizované nebolo. Pokiaľ ide o bodové ohodnotenie súd sa priklonil k bodovému ohodnoteniu uvedenému v znaleckom posudku MUDr. Kollára a to z dôvodu, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že táto duševná porucha nemá negatívny vplyv na život žalobkyne v maximálnom rozsahu, to znamená, že by žalobkyňa v dôsledku duševnej poruchy nebola spôsobilá na právne úkony, nebola by schopná vybaviť svoje bežné veci, spravovať svoj majetok. Takisto nejde o osobu, ktorá by bola odkázaná na 24 hodinovú starostlivosť iných osôb. Bodové ohodnotenie na najvyššej možnej hranici by pripadalo do úvahy vtedy, pokiaľ by žalobkyňa utrpela duševných porúch viacero alebo by dôsledkom duševnej poruchy žalobkyňa stratila spôsobilosť na právne úkony alebo by bola odkázaná na starostlivosť druhých osôb, teda duševná porucha by na jej život pôsobila s výraznejším negatívnym zásahom. Keďže ide o duševnú poruchu, ktorá síce zasahuje nepriaznivo do života žalobkyne, avšak tento zásah nie je obmedzujúci v maximálnom rozsahu pre život žalobkyne, súd sa stotožnil s bodovým ohodnotením MUDr. Kollára, ktoré je v strede hranice bodového ohodnotenia podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. Nárok žalobkyne na SSU podľa ohodnotenia MUDr. Kollára uznali aj žalovaný s intervenientom.

(74.) Výška bodového ohodnotenia SSU žalobkyne bola MUDr. Kollárom určená podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. na 910 bodov, vzhľadom na vek poškodenej toto ohodnotenie zvýšil o 20% na 1.092 bodov. K tejto výške bolo potrebné prirátat' aj 30 bodov určených MUDr. Pamulom podľa položky č. 432a zákona č. 437/2004 Z.z. za jazvy po operáciách. S uvedeným určeným bodovým ohodnotením súhlasili aj žalovaný s intervenientom.

(75.) Žalobkyňa zároveň požadovala zvýšenie náhrady SSU o 50% podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Súd môže náhradu SSU zvýšiť v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je napríklad uznanie invalidity. Pri rozhodovaní o prípadnom nároku na zvýšenie podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona súd vychádzal už z prijatej judikatúry. Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 212/2010 zo dňa 29.11.2011: „Uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona o BSSU. Naznačenému interpretačnému prístupu, ktorý treba zvoliť aj v prípade § 5 ods. 5 zákona o BSSU, nezodpovedá záver súdov, v zmysle ktorého výlučne iba priznanie invalidity (resp. invalidného dôchodku) je dôvodom hodným osobitného zreteľa zakladajúcim poškodenému nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takýto záver z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodit' ani pri gramatickom a logickom výklade. V texte ustanovenia sa totiž uvádzajú „prípady“ (pozn. v pluráli) hodné osobitného zreteľa, akým je „uznanie invalidity“ (pozn.: v singulári)“; neustanovuje sa v ňom však ako podmienka zvýšenia náhrady "rozhodnutie „o invalidite (resp. o invalidnom dôchodku). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu musí súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania zistiť zdravotný stav poškodeného a, i keď poškodený nebol uznaný invalidným (resp. nebol mu priznaný invalidný dôchodok), musí vyhodnotiť rozsah jeho zdravotného poškodenia z aspektov významných pre posúdenie jeho nároku na zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa § 5 ods. 5 zákona o BSSU je uznanie invalidity iba jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%. Opačný výklad by bol zužujúci a nezodpovedajúci zmyslu zákona.“

(76.) Ako konštatoval vo vyššie uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky, samotná invalidita je len jedným z dôvodov pre priznanie navýšenia SSU. Súd musí zdravotný stav žalobkyne zhodnotiť osobitne a komplexne. Čiastočná invalidita bola žalobkyňi priznaná už od roku 1999, teda pred dopravnou nehodou. Od roku 2004 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená na 50%, pričom po dopravnej nehode bola v roku 2015 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená na 55%. To znamená, že po dopravnej nehode sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobkyne zmenila len o 5%. Po dopravnej nehode sa stav žalobkyne ohľadom priznanej invalidity zhoršil len nevýrazne. Iná situácia by bola, ak by sa invalidita žalobkyne po dopravnej nehode zvýšila výrazne, poprípade by sa osoba, ktorá úraz utrpela stala invalidnou, bez predchádzajúcej invalidity. Toto však nie je prípad žalobkyne. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa svoje povolanie naďalej vykonáva. Samotné klientky (svedkyne) na pojednávaní dňa

16.06.2020 uviedli, že žalobkyňa poradenstvo vykonáva naďalej, a to napriek tomu, že sa jej znížil počet klientov. Samotné konštatovanie, že je to dôsledok toho, že žalobkyňa nemôže usporadúvať prednášky neobstojí, pretože v septembri 2013, teda 5 mesiacov po úraze absolvovala žalobkyňa prednášky v Trenčíne a v Košiciach. Samotné svedkyne dodnes využívajú služby žalobkyne. Nedošlo ani k výraznému zhoršeniu sociálneho života žalobkyne. Klienti (priatelia) na žalobkyňu nedajú dopustiť, práve naopak, starajú sa o ňu a pomáhajú jej. Popri tom stále využívajú poradenstvo žalobkyne a riadia sa jej radami. Nie je teda pravdou, že by sociálny život žalobkyne utrpel. So svojimi priateľmi sa naďalej v domácom prostredí stretáva. Dôkazom je aj usporiadaný koncert skupiny Kabát – Revival v novembri 2013 a výlet do Rakúska v septembri 2013. Koncert skupiny Kabát – Revival bol dokonca usporiadaný priamo na počesť žalobkyne. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa je schopná nielen usporadúvať prednášky, ale aj organizovať rôzne spoločenské podujatia a týchto sa zúčastňovať tak, ako to robila pred dopravnou nehodou. Nemožnosť vykonávania týchto prednášok odôvodňuje žalobkyňa nepriaznivým zdravotným stavom. Údajne nemôže poriadne jesť s príborom, nevie sa sama obliecť, nedokáže sama ísť na prechádzku bez sprievodcu a má stŕpnutú ľavú časť tela. Uvedené preukazuje svedeckými výpoveďami svedkýň na pojednávaní zo dňa 16.06.2020 a rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske č. PE1/OPČ/SOC/2014/27579-0003 zo dňa 08.09.2014, ktorým jej bol udelený preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Žalobkyňa však vyššie uvedené zdravotné problémy nepreukázala predložením zdravotnej dokumentácie. O to zarážajúcejšia je skutočnosť, že 5 mesiacov po dopravnej nehode dokázala absolvovať prednášky a výlet do Rakúska, a momentálne 8 rokov po dopravnej nehode nemôže ísť na prechádzku bez sprievodcu, alebo sa sama najesť príborom. Tieto zdravotné problémy, teda trvalé poranenie rúk, respektíve nôh by určite zohľadnil znalec aj pri posúdení SSU, avšak MUDr. Pamula a ani iní znalci, okrem jaziev inú fyzickú položku SSU v lekárskej správe nepriznali. Súdu sa vzhľadom na histriónsku poruchu, ktorou žalobkyňa trpí javí, že žalobkyňa svoje fyzické následky po dopravnej nehode preháňa, respektíve si ich vsugerováva v súvislosti so zlou psychikou. Uvedené potvrdzuje aj znalkyňa MUDr. Ohrablová, ktorá v znaleckom posudku uviedla, že na vyšetrení žalobkyňa pôsobila spočiatku neisto, ale keď začala rozprávať gestikulovala ľavou rukou rovnako ako pravou až do upozornenia znalkyňou. Sama znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že „Schopnosť pohybovať sa a udržať rovnováhu kolíše v závislosti od emočného rozpoloženia. Keď v rozprávaní dosiahla tzv. emočný náboj, tak stála rovno, pohybovala sa na mieste, otáčala sa a gestikulovala bez opory, hovorila rýchlo a zvýšeným hlasom“. Vyššie uvedené potvrdzuje domnienku súdu, že žalobkyňou uvedené fyzické problémy sú len vsugerované, a sú dôsledkom histriónskej poruchy a emočnej lability žalobkyne. Samotná znalkyňa konštatovala, že žalobkyňa neutrpela ujmu vo svojej pracovnej činnosti. Žalobkyňa sa s týmto zhodnotením súdu síce nestotožnila, avšak súd pri posúdení jej stavu vychádzal zo všetkých predložených znaleckých posudkov, pričom samotný pocit alebo aj prípadné zdravotné ťažkosti žalobkyne bez riadnej diagnostiky nemôžu byť podkladom na priznanie SSU nad rámec toho, čo bolo určené znaleckými posudkami a to práve z toho dôvodu, že ide o odborné posúdenie. Pokiaľ žalobkyňa ďalšie ťažkosti nepreukáže, k čomu v tomto prípade nedošlo súd jej SSU vo väčšej miere priznať nemôže. Tým samozrejme súd nebagatelizuje dôsledky, ktoré žalobkyňa musela zažiť v dôsledku dopravnej nehody. Súd má však za to, že žalobkyňa sa snaží umelo navýšiť svoj nárok na SSU tvrdeniami, že je absolútne vyradená z predošlého rodinného, sociálneho a spoločenského života. Pokiaľ ide o tvrdenie, že je jej znemožnení výber povolania, toto tvrdenie súd nepovažuje za pravdivé. Žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala, že by či už v minulosti, alebo teraz rozmýšľala nad zmenou povolania a zdravotné problémy v dôsledku dopravnej nehody jej prístup k tomuto povolaniu znemožnili. Zároveň v dôsledku dopravnej nehody neprišla o žiadne špeciálne predpoklady, ktoré by jej bránili vykonávať ňou vybraný druh povolania. Invalidita žalobkyne sa zvýšila iba nepatrne. Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na výpovede svedkýň súd konštatuje, že žalobkyňa vykonáva a poskytuje hlavne duševnú pomoc, čo môže naďalej vykonávať, pretože samotné svedkyne uviedli, že na ňu nezanevrelí a stále k nej vzhliadajú. Súd takisto nemá za preukázané dôvody, pre ktoré by žalobkyňa nemohla vystupovať v televízii a organizovať prednášky, ktoré samotná žalobkyňa po nehode organizovala.

(77.) Súd sa v tejto časti nezaoberal prípadným zásahom do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne, pretože v tejto posudzovanej časti sa jedná o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, preto tvrdenia žalobkyne o zásahu do jej vážnosti a dôstojnosti posúdi súd až pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

(78.) Ako vyplýva z uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 4215/2007 zo dňa 11.12.2008: „Výrazné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je pak vyhrazeno případům, kdy pro následky úrazu je poškozený téměř vyřazen ze života a kdy jeho předpoklady k uplatnění ve

společnosti jsou téměř ztraceny, není schopen se sám obsloužit a pod. Je přitom přenecháno na úvaze soudu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, jaké zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění je v konkrétním případě "přiměřené". Při této úvaze soud zásadně vychází ze srovnání aktivit a způsobu života poškozeného před poškozením zdraví a stavem, který u něj nastal v důsledku poškození"

(79.) Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa by mala nárok na maximálne zvýšenie SSU v prípade, ak by bola skoro vyradená z bežného života, teda by zostala pripútaná na lôžku s potrebou neustálej starostlivosti. U žalobkyne však o takýto prípad nejde. Ako bolo vyššie uvedené súd nezistil, že by žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody nemohla vykonávať aktivity v takej miere ako pred dopravnou nehodou. Jej invalidita sa zvýšila len nepatrne, naďalej vykonáva tú istú pracovnú činnosť, 5 mesiacov po dopravnej nehode sa zúčastnila prednášok a aj spoločenských podujatí (koncert a výlet do Rakúskej republiky). Fyzické problémy, ktoré žalobkyňa a svedkyne uvádzajú, nemal súd lekársky preukázané, pričom tieto pripísal histriónskej poruche žalobkyne. Nielen, že u žalobkyne teda súd nezistil predpoklad na priznanie maximálneho zvýšenia SSU, nezistil predpoklad na žiadne zvýšenie SSU a preto k navýšeniu SSU nepristúpil. S týmto právnym názorom sa stotožnil aj odvolací súd ako vyplýva z odseku 56 rozhodnutia odvolacieho súdu.

(80.) Súd preto priznal žalobkyňi SSU v počte 1.122 bodov. Nárok na SSU vzniká na základe lekárskeho posudku, ktorým dôjde k ustáleniu bodového ohodnotenia SSU. V tomto prípade išlo o posudok MUDr. Kollára, ktorý bodové ohodnotenie ustálil k mesiacu máj 2016. Preto je výška náhrady za jeden bod 17,66 € podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016 zo dňa 18.05.2016. A to aj napriek tomu, že žalobkyňa si uplatnila nárok na jeden bod v nesprávnej výške v záverečnej reči. Súd pritom vychádzal analogicky z praxe zaužívanej v trestných konaniach, kde v prípade, ak si poškodený (§ 46 ods. 3 Trestného poriadku) uplatní nižšiu hodnotu bodu, než vyplýva zo zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, súd pri vyčíslení hodnoty bodu vychádza z právneho predpisu, a nie z vyčíslenia hodnoty bodu poškodeným. Takýto postup súd považuje za spravodlivý aj s poukazom na samotný nárok SSU, ktorý sa uplatňuje na základe poškodenia zdravia poškodeného, teda ide o závažný zásah do práv a integrity poškodeného. Súd preto pri vyčíslení SSU postupoval podľa vyššie uvedeného opatrenia. Žalobkyňa tak má nárok na náhradu SSU vo výške 19.814,52 € (1.122 bodov x 17,66 € = 19.814,52 €). Intervenient v priebehu konania uhradil žalobkyňi náhradu SSU vo výške 19.284,72 €. Žalobkyňa tak má ešte nárok na rozdiel medzi priznanou výškou náhrady SSU a vyplatenou sumou. To predstavuje sumu 529,80 € (19.814,52 € - 19.284,72 € = 529,80 €). Vzhľadom na uvedené súd ohľadom nároku žalobkyne na SSU rozhodol tak, ako je vo výroku I. a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi titulom SSU sumu 529,80 €. Súd v neposlednom rade uvádza, že neprihliadol na námietky intervenienta ohľadom priznania SSU a to z dôvodu, že žalovaný na pojednávaní dňa 16.05.2023 uviedol, že ponecháva časť nároku na SSU vo výške 529,80 € s príslušenstvom na rozhodnutí súdu a tento zvyšok nároku nenamieta. Keďže medzi intervenientom a žalovaným nejde o nerozlučné spoločenstvo, súd na namietané skutočnosti intervenientom neprihliadol.

(81.) Súd priznal žalobkyňi aj úrok z omeškania. Pokiaľ intervenient namieta, že tento by vzhľadom na uplatnený nárok nemal byť priznaný, súd konštatuje, že výška nároku na SSU okrem požadovaného maximálneho navýšenia sa ustálila znaleckým posudkom MUDr. Kollára. Samotný intervenient uznáva nárok žalobkyne na úrok z omeškania a je si vedomí tohto nároku, keďže po prvom rozsudku vyplatil žalobkyňi aj úrok z omeškania. Vzhľadom k tomu, že je žalovaný so zaplatením dlžnej sumy v omeškaní, priznal súd žalobkyňi popri istine aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, a to vo výške podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. odo dňa uplatneného žalobkyňou v záverečnej reči. Súd teda priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 529,80 € od 08.09.2021 do zaplatenia.

(82.) O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil.

(83.) Vo zvyšnej časti súd nárok žalobkyne na náhradu SSU, vzhľadom na vyššie uvedené výrokom II. tohto rozhodnutia zamietol.

(84.) Súd sa následne zaoberal nárokom žalobkyne na nemajetkovú ujmu vo výške 747.000 €. Ako žalovaný tak aj intervenient uznali nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 € jej

úhradou a nepodaním odvolania proti skoršiemu rozsudku prvostupňového súdu do tohto nároku. Svoj nárok odôvodnila žalobkyňa tým, že spôsobením dopravnej nehody bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, konkrétne do práva na súkromný a rodinný život. Dopravná nehoda negatívne ovplyvnila vitálnosť žalobkyne, jej chuť a radosť zo života, čo potvrdzujú aj výpovede svedkýň na pojednávaní dňa 16.06.2020. U žalobkyne preto pretrvávajú pocity smútku, útrap a žiaľu. Žalovaný bol toho názoru, že žalobkyňa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepreukázala, preto je odškodnenie plne kryté priznaním bolestného a SSU. Intervenient namietal duplicitu uplatneného nároku, keď je toho názoru, že žalobkyňa pri uplatnení nemajetkovej ujmy svoj nárok zdôvodnila rovnako ako nárok na SSU a náhradou SSU je jej nárok uspokojený.

(85.) Nemajetková ujma je typom ujmy, ktorá oproti škode pokrýva nepriaznivý dopad škodovej udalosti do iných ako majetkových hodnôt. Bolo by možné ju nazvať aj škodou morálnou, ideálnou, imateriálnou, za ktorú poškodenému môže patriť peňažná – materiálna – satisfakcia (odškodnenie). Prejavuje sa v ťažko definovateľnej sfére vnímania ťažkostí, nepohodlia, stresu, obáv a iných nežiadúcich účinkov spojených so zásahom do základných ľudských hodnôt. Ide o duševné útrapy, ktoré sa môžu tiež prejavovať ako nepriaznivý následok zásahu do prirodzených práv človeka. Ide o stav, kedy vnímanie účinkov zásahu presiahne bežnú úroveň diskomfortu a prejaví sa v silnejšej intenzite pociťovaných ťažkostí už ako bolestne prežívaná záležitosť.

(86.) Súd konštatuje, že občianskoprávna ochrana osobnosti (na rozdiel od administratívnoprávnej a trestnoprávnej ochrany) je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Z toho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Pokiaľ by však v dôsledku neoprávneného zásahu vznikla škoda, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl., je viazané na existenciu zavinenia subjektu zásahu.

(87.) Ochrana osobnosti prináleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva. Z povahy veci vyplýva, že sa týka iba fyzických osôb. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval.

(88.) Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 umožňuje priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká predovšetkým vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa preto v zmysle § 13 ods. 3 OZ stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Z hľadiska skutkových okolností, z ktorých žalobcovia v predmetnom konaní vyvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, treba poukázať predovšetkým na to, že do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života). Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách.

(89.) Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených ustanovením § 11 OZ je ujma. Podaním žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by morálna satisfakcia nebola postačujúca. Tiež je významná tá skutočnosť, či vzniknutá nemajetková ujma spočíva len v ohrození alebo už v porušení osobnosti fyzickej osoby. Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba) sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu a žiadne z morálnych foriem zadosťučinenia podľa odseku 1 § 13 OZ nie je realizovateľné. Za závažnú ujmu je treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu

práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba.

(90.) Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 65/2013 zo dňa 28.05.2014: „Ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnu úpravu, ktorá sa na ne vzťahuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného.“ Nemožno do SSU subsumovať aj prípadný zásah do osobnostných práv žalobkyne. V prípade takéhoto zásahu vzniká poškodenému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Je pravdou, že žalobkyňa nároky na SSU a nemajetkovú ujmu odôvodňovala tými istými skutočnosťami. Je však povinnosťou súdu, aby jednotlivé skutočnosti potrebné pre posúdenie samostatných nárokov na SSU a nemajetkovú ujmu žalobkyne vyčlenil. Preto sa pri posúdení nároku žalobkyne na SSU nezaoberal skutočnosťami ohľadom zásahu do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne, pretože tieto patria do posúdenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

(91.) Žalobkyňou žiadaná výška náhrady nemajetkovej ujmy 747.000 € je v neprimeranej výške. Z rozhodovacej praxi okresných súdov súd zistil, že súdy pri náhrade nemajetkovej ujmy za stratu blízkej osoby priznávajú náhrady vo výške maximálne do 30.000 € (napr. rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp. zn. 12C/71/2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/479/2012 - 25.000 €, rozhodnutie Okresného súdu Humenné sp. zn. 18C/13/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/135/2014 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1CdoGp/1/2016 - 15.000 €). Zásah do práva žalobkyne, je oproti zásahu do práv osôb, ktorým bola usmrtená blízka osoba neporovnateľne nižší. Súd nemá preukázaný ani rozsah zásahu do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne. Žalobkyňou žiadaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je v neprimeranej výške aj v prípadoch poškodenia zdravia, napríklad rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/53/2020 zo dňa 15.07.2021, ktorým bola žalobkyňi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 €, avšak v tomto prípade išlo o poškodenú osobu, ktorá má v dôsledku poškodenia zdravia akútnu stresovú poruchu, zážitky z udalosti sa jej opakujú, prakticky denne - denne je vystavovaná spomienkam, ktoré jej môžu spustiť obyčajný vietor, dážď, búrka. Rovnako sa musela poškodená vyrovnáť so stratou svojej kamarátky, ktorá následkom zranení podľahla. Poškodenie zdravia sa jej stalo v mladom veku (mala 19 rokov) a následkom poškodenia zdravia došlo k čiastočnej strate vlasov, má plošnú jazvu na hlave, deformitu tváre. Poškodená má stredne ťažkú poruchu sluchu vľavo, musí sa vyhýbať hluku, má horšiu zrozumiteľnosť reči v hluku, ušný šelest, je prítomná úzkosť v strednom pásme. Z porovnania so žalobkyňou je zjavné, že následky, ktoré utrpela poškodená v dôsledku poškodenia zdravia sú niekoľkonásobne vyššie oproti žalobkyňi, poškodená utrpela poškodenie zdravia v mladšom veku a náhrada nemajetkovej ujmy jej bola priznaná vo výške 20.000 €. Súd nepopiera nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy a to, že do jej práv na život a zdravie bolo negatívne zasiahnuté už len tým, že si musela prejsť dopravnou nehodou, na základe ktorej bola blízko smrti a musela absolvovať mnohé liečenia, ošetrovania a rehabilitácie, čo by nepriaznivo vnímala každá fyzická osoba. Zároveň takáto negatívna skúsenosť nie je bežnou skúsenosťou každej fyzickej osoby. Vzhľadom na tento nepriaznivý zásah do práv žalobkyne jej súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 €.

(92.) Pokiaľ ide o namietaný zásah do dôstojnosti žalobkyne, ako aj vyplýva z výpovede svedkýň, na jednu stranu tvrdia, že dôstojnosť žalobkyne utrpela, na druhú stranu voči nim samotným dôstojnosť žalobkyne neutrpeľa nijakým spôsobom. Zároveň nie je preukázané, že odliv klientov by bol spôsobený znížením dôstojnosti žalobkyne. Takisto nie je preukázaná skutočnosť, že by v dôsledku nehody bolo nepriaznivým spôsobom zasiahnuté do súkromnej alebo rodinnej sféry žalobkyne. Žalobkyňa má ustálený okruh svojich priateľov a obdivovateľov, ktorí ju po dopravenej nehode neopustili, pomáhajú jej, zaujímajú sa o ňu a udržiavajú s ňou kontakt. Neobstojí názor žalobkyne, že od priateľov a klientov sa pocit obdivu zmenil na pocit ľútosť, pretože z výpovede svedkýň jasne vyplýva, že žalobkyňu si

stále vážia a obdivujú. Takisto nedošlo k negatívnemu zásahu do rodinnej sféry žalobkyne. So svojim synom naďalej udržiavajú vzťah a tento nebol dopravnou nehodou nijako ovplyvnený. Z výpovede syna žalobkyne vyplýva, že po dopravnej nehode žalobkyňa každý deň navštevoval v nemocnici a po prepustení z nemocnice s ňou býval v jednej domácnosti a staral sa o ňu. Momentálne sú v telefonickom a emailovom kontakte, pričom každý druhý víkend za ňou jej syn chodí. Rodinné väzby žalobkyne sa teda dôsledkom dopravnej nehody nespretrhali. V neposlednom rade súd opätovne uvádza, že náhrada za fyzické ale aj psychické zdravotné problémy (duševná porucha) žalobkyne spôsobené dopravnou nehodou spadajú pod nárok na náhradu SSU a bolestného a nemožno ich zamieňať s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd preto už skôr priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 €, ktorá bola zo strany intervenienta v priebehu konania žalobkyňi vyplatená, považuje za primeranú a poukazuje na dôvod priznania uvedený v predchádzajúcom odseku rozsudku a zároveň na skutočnosť uvedenú žalobkyňou - na verejnosti vyzerá ako opitá, kvôli problémom s chôdzou v dôsledku dopravnej nehody. Vzhľadom na uvedené nepriznal nárok žalobkyňi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej miere a vo zvyšnej časti teda jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol. Žalobkyňi zároveň nepriznal k priznanej náhrade nemajetkovej ujmy úrok z omeškania a to z dôvodu, že žalovaný s náhradou nemajetkovej ujmy nemohol dostať do omeškania, keďže táto výslovne závisí od posúdenia súdu.

(93.) O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil.

(94.) Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania sa spravuje zásadou úspechu ako to vyplýva z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola úspešná čo do nároku na SSU vo výške 529,80 € a neúspešná vo výške 18.007,08 €. Žalovaný a intervenient boli úspešní v časti SSU v rozsahu 94,30% (úspech žalovaného a intervenienta 97,15% - úspech žalobkyne 2,85% = 94,30%). Žalobkyňa bola v rozsahu 100% úspešná v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom súd poukazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu (výška náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu a žalobca je úspešný už na základe priznania nemajetkovej ujmy v akejkoľvek výšky, pretože preukázal porušenie/zásah do svojho práva). Súd následne od nároku žalobkyne v rozsahu 100% odpočítal nárok žalovaného a intervenienta na SSU v rozsahu 94,30%. Žalobkyňa by tak mala nárok na náhradu trov konania v rozsahu 5,70% ($100\% - 94,30\% = 5,70\%$). Vzhľadom na zamietnutie vecnej škody v prvom rozsudku vo výške 334,66 € má súd za to, že strany sporu majú pomerne rovnaký čiastočný úspech v konaní a preto rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.